

НАРЕДБА за специализирана закрила на деца на обществени места

Приета с ПМС № 165 от 25.07.2003 г., обн., ДВ, бр. 68 от 1.08.2003 г., изм., бр. 3 от 11.01.2005 г., в сила от 1.01.2005 г., бр. 46 от 12.06.2007 г., в сила от 12.06.2007 г., бр. 45 от 16.06.2009 г., бр. 79 от 6.10.2009 г., бр. 5 от 19.01.2010 г., бр. 5 от 14.01.2011 г., в сила от 14.01.2011 г., бр. 62 от 12.07.2013 г., в сила от 3.07.2013 г., изм. и доп., бр. 22 от 15.03.2024 г., в сила от 30.03.2024 г.

Библиотека закони - АПИС, т. 1, р. 3, № 190в

Глава първа

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. С наредбата се определят условията и редът, при които се осъществява специализирана закрила на деца на обществени места.

Чл. 2. (1) Целта на наредбата е да осигури специализирана закрила на децата на обществени места чрез:

1. защитата им от опасностите за тяхното физическо, психическо и нравствено развитие;
2. насърчаване готовността и способността на децата да поемат отговорност сами за себе си.

(2) Закрилата по ал. 1 се осъществява при съблюдаване отговорността на родителите, институциите и лицата, на които е възложено отглеждането и възпитанието на децата.

Чл. 3. Специализирана закрила се осъществява чрез:

1. определяне на условия и ред за осъществяване на специализирана закрила на деца на обществени места;
2. определяне на условия и ред за провеждане на организирани прояви за деца на обществени места;
3. обучение на децата за предотвратяване на риска и за необходимото поведение при възникване на кризисни ситуации.

Чл. 4. (Изм. - ДВ, бр. 3 от 2005 г., бр. 5 от 2011 г., в сила от 14.01.2011 г., бр. 62 от 2013 г., в сила от 3.07.2013 г., **бр. 22 от 2024 г.**, в сила от 30.03.2024 г.) Специализирана закрила на деца на обществени места се осигурява от органите на Министерството на вътрешните работи, дирекции "Социално подпомагане" към Агенцията за социално подпомагане, общината, регионалните управления на образованието на Министерството на образованието и науката, регионалните здравни инспекции и от собствениците, наемателите и ползвателите на търговски обекти, кина и театри, както и от организаторите на обществени прояви.

Чл. 5. (1) Децата, техните родители и лицата, на които е възложено отглеждането и възпитанието им, имат право да бъдат информирани за условията и реда за осъществяване на специализирана закрила на деца на обществени места от органите и лицата по чл. 4.

(2) (Изм. – ДВ, **бр. 22 от 2024 г.**, в сила от 30.03.2024 г.) Органите за закрила на детето по чл. 6 от Закона за закрила на детето са длъжни да популяризират и информират за функциите и дейността си сред децата, техните родители, педагогическите специалисти и други.

(3) Информацията по ал. 1 и 2 се предоставя чрез писмени материали, провеждане на информационни кампании, радио- и телевизионни програми, горещи телефонни линии и други.

Чл. 5а. (Нов – ДВ, **бр. 22 от 2024 г.**, в сила от 30.03.2024 г.) (1) В случаите, в които родител, попечител или друго лице, което полага грижи за дете по смисъла на Закона за закрила на детето, осигурява пълнолетно дееспособно лице за придружител на дете, навършило 14-годишна възраст, но ненавършило 18-годишна

възраст, на обществени места след 22,00 ч., удостоверява това му качество пред компетентния орган, осъществяващ контрол, с декларация по образец съгласно приложението.

(2) Личните данни на лицата по ал. 1 се обработват при спазване на нормативните изисквания за тяхната защита.

Глава втора

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНА ЗАКРИЛА НА ДЕЦА НА ОБЩЕСТВЕНИ МЕСТА

Чл. 6. Не се допускат деца до обществени места, в които се представят програми с еротично или порнографско съдържание, в игрални зали или игрални казина.

Чл. 7. С оглед на конкретните условия общинските съвети и държавните органи по специализирана закрила могат да приемат и други ограничителни мерки с цел осигуряване на специализирана закрила на деца на обществени места.

Чл. 8. (1) Собствениците, наемателите или ползвателите на търговски обекти, кина и театри определят конкретните условия за достъп на деца в тях и контролират тяхното изпълнение в съответствие с целта на специализираната закрила.

(2) Условието по ал. 1 се определят съобразно броя на децата, спецификата на обекта или вида на проявата.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 22 от 2024 г., в сила от 30.03.2024 г.) Информация за максималния капацитет на обекта и за условията по ал. 1 се осигурява на видно за клиентите място при започване на търговска дейност, включително на поддържаните интернет платформи.

Чл. 9. (1) Лицата по чл. 8, ал. 1 разработват план за действие при възникване на ситуации, застрашаващи безопасността на лицата, намиращи се в търговските обекти, кина и театри. Неразделна част от плана е план-схема за аварийно напускане, указваща всички съоръжения, входи, изходи, аварийни изходи, водоизточници и други.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г., бр. 45 от 2009 г., бр. 5 от 2010 г.) Планът по ал. 1 се предоставя на съответните териториални структури и звена на Министерството на вътрешните работи при започване на търговска дейност, както и след всяко преустройство, с което се променя план-схемата.

(3) План-схемата за аварийно напускане на обекта се поставя на видни за клиентите места по пътя на евакуацията.

Чл. 10. (1) Лицата по чл. 8, ал. 1, чиито обекти се посещават от деца, предприемат необходимите действия за осигуряване безопасността на децата и недопускане на инциденти, като:

1. не допускат превишаване на максималния капацитет на обекта;
2. осигуряват достатъчно на брой и с необходимата пропускателна способност аварийни изходи на обекта и безпрепятствен достъп до тях;
3. назначават отговорник по охраната на обекта;
4. осигуряват охраняващи обекта лица съобразно броя на децата, спецификата на обекта и вида на проявата;
5. (нова – ДВ, бр. 22 от 2024 г., в сила от 30.03.2024 г.) поставят на видно място за клиентите, на входните места, табло с информация за изискванията за придружаване на деца на обществени места, включително за изискването за представяне на декларация по образец съгласно чл. 5а, ал. 1.

(2) Отговорникът по охраната на обекта:

1. ръководи и контролира охраната му;

2. организира и контролира пропускателния режим;

3. не допуска в обекта:

а) лица без документ за самоличност или ученическа лична карта;

б) лица, които носят оръжие, други общоопасни средства, наркотични вещества или други упойващи вещества;

в) лица във видимо нетрезво състояние или под влияние на други упойващи вещества;

г) лица, които отказват да бъдат проверени;

д) (нова – ДВ, бр. 22 от 2024 г., в сила от 30.03.2024 г.) лица, придружаващи деца след 22,00 ч., без декларация по образец съгласно чл. 5а, ал. 1;

4. предприема други необходими действия по осигуряване безопасността на децата;

5. взаимодейства при необходимост с органите на Министерството на вътрешните работи и с други компетентни държавни и общински органи.

Глава трета

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОРГАНИЗИРАНИ ПРОЯВИ ЗА ДЕЦА НА ОБЩЕСТВЕНИ МЕСТА

Чл. 11. Лицата, които провеждат организирани прояви за деца на обществени места, осигуряват реда и безопасността преди, по време и след провеждането им, като:

1. уведомяват съответното териториално структурно звено на Министерството на вътрешните работи не по-късно от 24 часа преди обявения начален час на проявата, като посочват и времетраенето ѝ;

2. осигуряват охрана, медицинско обслужване, а при необходимост - и транспорт;

3. отлагат или прекратяват незабавно мероприятиято при установяване на обстоятелства, застрашаващи непосредствено безопасността на децата, за което уведомяват компетентните органи на Министерството на вътрешните работи и другите компетентни държавни и общински органи.

Чл. 12. (1) Когато организираната проява е свързана с придвижването на група от деца, организаторите определят ръководител на групата и придружителите.

(2) Броят на придружителите се определя от ръководителя на групата съобразно броя на децата и специфичните им нужди.

(3) Ръководителят на групата и придружителите:

1. предприемат необходимите мерки и действия за осигуряване безопасността на децата в посещавания обект и зоната около него;

2. при възникване на опасност търсят съдействие от компетентните държавни и общински органи.

(4) По време на проявата придружителите изпълняват разпореденията на ръководителя на групата.

Чл. 13. При осъществяване на специализирана закрила на деца при провеждане на организирани прояви на обществени места се спазват разпоредбите на чл. 7, чл. 8, ал. 1 и 2 и чл. 10, ал. 1, т. 2, 3 и 4 и на Закона за събранията, митингите и манифестациите.

Глава четвърта

ОБУЧЕНИЕ НА ДЕЦАТА ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА РИСКА И ЗА НЕОБХОДИМОТО ПОВЕДЕНИЕ ПРИ ВЪЗНИКВАНЕ НА КРИЗИСНИ СИТУАЦИИ

Чл. 14. Обучението на децата включва:

1. разясняване на рисковите фактори, водещи до увреждане на здравето и нравственото развитие;
2. необходимо поведение при възникване на ситуации, застрашаващи безопасността.

Чл. 15. (1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2013 г., в сила от 3.07.2013 г.) Обучението на децата се осъществява в детските градини и училищата по програми, одобрени от министъра на образованието и науката.

(2) (Нова – ДВ, бр. 22 от 2024 г., в сила от 30.03.2024 г.) Учителите в групата, класният ръководител и/или педагогическият съветник запознават децата и родителите или другите лица, които полагат грижи за детето, с условията и реда за специализирана закрила на деца на обществени места и за изискванията за придружаване на децата в изпълнение на чл. 5а, ал. 1.

(3) (Предишна ал. 2 – ДВ, бр. 22 от 2024 г., в сила от 30.03.2024 г.) Министърът на здравеопазването, министърът на вътрешните работи и председателят на Държавната агенция за закрила на детето участват в разработването на програмите, по които се обучават децата.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 2013 г., в сила от 3.07.2013 г., предишна ал. 3, изм., бр. 22 от 2024 г., в сила от 30.03.2024 г.) Контролът по осъществяване на обучението се извършва от регионалните управления на образованието на Министерството на образованието и науката.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. "Обществени места" са общодостъпни за всяко лице места, като обществен транспорт, заведения за хранене, търговски, спортни или развлекателни обекти, кина, театри, стадиони, зали и други.
2. "Организирана проява" е дейност, организирана и провеждана от държавни и общински органи, юридически и физически лица на места, достъпни за неограничен брой лица.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. (Отм. – ДВ, бр. 22 от 2024 г., в сила от 30.03.2024 г.).

§ 3. (Изм. – ДВ, бр. 22 от 2024 г., в сила от 30.03.2024 г.) Наредбата се приема на основание чл. 5б, ал. 2 от Закона за закрила на детето.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 231

на Министерския съвет от 25 септември 2009 г. за изменение

и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет

(ДВ, бр. 79 от 2009 г.)

.....

§ 32. Навсякъде в Наредбата за специализирана закрила на деца на обществени места, приета с Постановление № 165 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 68 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 3 от 2005 г., бр. 46 от 2007 г. и бр. 45 от 2009 г.), думите "министъра на образованието и науката" и "Министерството на образованието и науката" се заменят съответно с "министъра на образованието, младежта и науката" и "Министерството на образованието, младежта и науката".

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 142 на Министерския съвет от 8 юли 2013 г. за приемане на Устройствен правилник на Министерството на младежта и спорта (ДВ, бр. 62 от 2013 г., в сила от 3.07.2013 г.)

.....

§ 49. В Наредбата за специализирана закрила на деца на обществени места, приета с Постановление № 165 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 68 от 2003 г.; изм., бр. 3 от 2005 г., бр. 46 от 2007 г., бр. 45 от 2009 г. и бр. 5 от 2010 г.), навсякъде думите "образованието, младежта и науката" се заменят с "образованието и науката".

.....

Приложение

към чл. 5а, ал. 1
(Ново – ДВ, **бр. 22 от 2024 г.** ,
в сила от 30.03.2024 г.)

Декларация за определяне на придружител на дете
Долуподписаният

.....

(собствено, бащино и фамилно име)

Дата на раждане ....., лична карта .....,
издадена на .....от МВР – гр. ...., адрес: .....

Телефон: .....

В качеството ми на
(собствено, бащино и фамилно име)

Дата на раждане ....., лична карта .....,
издадена на .....от МВР – гр. ...., адрес: .....

Телефон: .....

Да бъде придружено от пълнолетното дееспособно лице:

.....

(собствено, бащино и фамилно име)

Дата на раждане....., лична карта .....

издадена на .....от МВР – гр. ...., адрес: .....

Телефон: ..... на ..... в .....

(дата) (място)

с времетраене на придружаването:

от ..... до .....

(посочва се часовият интервал)

Запознат съм и с обстоятелството, че този документ ще се съхранява от придружителя. При необходимост документът се представя за проверка на органите на Министерството на вътрешните работи, както и на други компетентни органи, отговорни за охранителния режим в гореописания обект, при спазване на нормативните изисквания за защита на личните данни.

Гр.: ..... Име и подпис

Дата: ..... на лицето: .....

Име и подпис на придружителя .....